

	SEZNAM PREISKAV V LABORATORIJU ZA MIKOBakterIJE	SOP-303-MD-DN-001B
Laboratorij za mikobakterije		Izdaja: 4
		Stran: 1 od 3

Vrsta preiskave	Vrsta kužnine*	Metoda testiranja	Čas izvedbe**	Posebnosti in opombe
QuantiFeron TB gold plus	Venska kri, odvzeta v 4 za to namenjene epruvete QuantiFeron	Interferon Gamma Release Assay (IGRA test)	<1 teden po sprejetju kužnine	Test delamo vsaj 2x tedensko (sreda, petek).
Mikroskopski pregled kužnin na acido-in alkoholno rezistentne bacile (ARB)	Vse vrste kužnin	Fluorescenčna metoda (mikroskopski razmaz, obarvan po avraminski metodi)	5 ur (velja za vzorce, sprejete do 12. ure, po 12. uri se izvaja naslednji delovni dan)	Nujen mikroskopski pregled: 1 ura po sprejemu kužnine v laboratorij. Prioriteten mikroskopski pregled: 3 ure po sprejemu kužnine v laboratorij.
Detekcija in/ali identifikacija bacilov <i>Mycobacterium tuberculosis</i> v kužninah (Xpert MTB/RIF Ultra)	Test je registriran samo za kužnine iz dihal, na zahtevo ga izvajamo tudi za ostale kužnine.	Molekularno-biološki test (RT PCR)	1 delovni dan	Test izvajamo vsak dan.
Detekcija in/ali identifikacija bacilov <i>Mycobacterium tuberculosis</i> (Xpert MTB/XDR) #	Test je registriran samo za kužnine iz dihal, na zahtevo ga izvajamo tudi za ostale kužnine.	Molekularno-biološki test (RT PCR)	1 delovni dan	Test izvedemo le ob predhodno pozitivnem testu Xpert MTB/RIF Ultra ob sumu na odporen izolat bacilov tuberkuloze.
Test pomnoževanja nukleinskih kislin za netuberkulozne mikobakterije v kužninah (amplifikacijski testi, PCR) #	Test je registriran samo za izmečke, na zahtevo ga izvajamo tudi za ostale kužnine.	Molekularno-biološki test (PCR)	< 2 tedna	Test izvajamo 1x tedensko.
Kultivacija bacilov tuberkuloze in netuberkuloznih mikobakterij	Vse vrste kužnin	Kultivacija na trdnih in v avtomatiziranih tekočih gojiščih.	6 tednov	V primeru pozitivnega izvida se ta izda takoj, ko je znana identifikacija bakterijske kulture. Če v 6 tednih ni rasti, izdamo negativen rezultat kultivacije in spremljamo vzorce še nadaljnjih 6 tednov

Veljaven od: 12. 12. 2025	Pripravil: Sara Truden, Špela Klemen	Pregledal: Eva Sodja, Nadja Polanc	Odobril: Špela Klemen
Dokumenti so obvladovani računalniško. Na papir natisnjeni dokumenti predstavljajo kopijo. V primeru razlik med dokumenti se uporabi izvirni dokument (elektronski ali pisni overjeni dokument), ki se nahaja pri skrbniku dokumenta.			

Oznaka dokumenta SOP-303-MD-DN-001B	Izdaja: 4	Naslov dokumenta: SEZNAM PREISKAV V LABORATORIJU ZA MIKOBakterIJE	Stran 2 od 3
--	--------------	--	--------------

Vrsta preiskave	Vrsta kužnine*	Metoda testiranja	Čas izvedbe**	Posebnosti in opombe
				(skupno 12 tednov). Izvid podaljšane inkubacije izdamo kot dodatni izvid samo v primeru rasti mikobakterij.
Identifikacija bacilov tuberkuloze in netuberkuloznih mikobakterij	Bakterijska kultura mikobakterij	Molekularno-biološki testi (PCR) in mikroskopski razmaz, obarvan po metodi Ziehl-Neelsen in/ali morfologija kolonij na različnih gojiščih.	< 2 tedna po porastu bakterijske kulture	Teste izvajamo 1x tedensko oz. po potrebi.
Testiranje občutljivosti bacilov tuberkuloze: - Prvi red protituberkuloznih zdravil (SM, INH, RIF, EMB, PZA) - Ostala protituberkulozna zdravila (FQ (MOX, LFX), AN, ETH, CFZ, LZD, BDQ, DLM, PTM) #	Bakterijska kultura bacilov iz sklopa <i>M. tuberculosis</i>	- V tekočih avtomatiziranih gojiščih. - Molekularno-biološki test (RT PCR) za RIF in INH. - V tekočih avtomatiziranih gojiščih. - Molekularno-biološki test (RT PCR) za FQ, ETH in AG.	7-14 dni po identifikaciji bakterijske kulture oz. ko je dovolj kulture za izvedbo testa 1 delovni dan po identifikaciji bakterijske kulture 7–21 dni po rezultatu testa občutljivosti prvega reda protituberkuloznih zdravil oz. ko je dovolj kulture za izvedbo testa 1 delovni dan po identifikaciji bakterijske kulture	Metodo v tekočih avtomatiziranih gojiščih izvajamo 1 x tedensko. Molekularno-biološke teste občutljivosti izvajamo po potrebi.
Sekvenciranje celotnega genoma (WGS) bakterij iz sklopa <i>M. tuberculosis</i> #	Bakterijska kultura MT	Sekvenciranje celotnega genoma (WGS).	14-21 dni po identifikaciji bakterijske kulture oz. odvisno od hitrosti rasti	Izvedemo na vseh prvih izolatih MT.
Testiranje občutljivosti netuberkuloznih mikobakterij (NTM) #	Bakterijska kultura NTM	Metoda minimalne inhibitorne koncentracije (MIK).	Vsaj 3 tedne od naročila, kar se lahko podaljša tudi za nekaj tednov, če je potrebno kulturo odmrzniti in je bakterija počasi rastoča	Čas trajanja preiskave je odvisen od vrste mikobakterij. Poročajo se minimalne inhibitorne koncentracije (MIK) za posamezno protimikrobno sredstvo. Izbor testiranih protimikrobnih sredstev je odvisen od mikobakterijske vrste.

Oznaka dokumenta SOP-303-MD-DN-001B	Izdaja: 4	Naslov dokumenta: SEZNAM PREISKAV V LABORATORIJU ZA MIKOBakterije	Stran 3 od 3
--	--------------	--	--------------

Opombe: SM= streptomycin; INH= izoniazid; RIF= rifampicin; EMB= etambutol; PZA= pirazinamid; FQ= fluorokinoloni, MOX= moksifloksacin, LFX= levofloksacin, ETH= etionamid, AN= amikacin, CFZ= klofazimin, LZD= linezolid, BDQ=bedakilin, DLM=delamanid, PTM=pretomanid, AG= aminoglikozidi.

Rezultati, označeni z #, se nanašajo na neakreditirano dejavnost.

* Podrobnejša navodila o odvzemu kužnin se nahajajo v datoteki: Odvzem in pošiljanje kužnin (SOP-303-MD-DN-001)

**** Pri novoodkritih bolnikih v primeru pozitivnega rezultata mikroskopskega pregleda/ kulture (izolacija bacilov tuberkuloze)/ testa pomnoževanja nukleinskih kislin (PCR/AT) na sklop *Mycobacterium tuberculosis* ali suma na odpornost proti protituberkuloznim zdravilom po telefonu še isti delovni dan obvestimo naročnika preiskave.**